

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316203340
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5316203340.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v spore žalobcu AB 2 B.V., registračné číslo 572 79 667, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., sídlo 1. Mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47234679, adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany proti žalovanej K. O., Z... XX.X.XXXX, H. XXX/XX, XXX XX Č. o zaplatenie 3 867,93 € s príslušenstvom taktó

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 27.4.2016, doručenu súdu dňa 4.5.2016, sa predchodca žalobcu - spoločnosť AB 1 B.V. - domáhal voči označenej žalovanej zaplatenia sumy 3 867,93 €, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 102,95 € a úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 3 867,93 € od 28.4.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania, a to na tom skutkovom základe, že predchodca žalobcu - spoločnosť Home Credit Slovakia v postavení veriteľa so žalovanou ako dlžníkom uzatvoril dňa 13.12.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 5 000 €, ktorý sa žalovaná splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 160,62 €, pri počte splátok 66. Keďže sa dostala s úhradou svojho záväzku do omeškania, bola listom zo dňa 14.12.2015 vyzvaná k splateniu celého zostatku úveru v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy. K postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo zmluvou zo dňa 14.12.2015. K žalobe žalobca pripojil výpis z obchodného registra, oznámenie o postúpení pohľadávky, podací hárok, úverovú zmluvu, úverové podmienky, výzvu k splateniu úveru, podací hárok, výpis čerpania, splátok a úhrad.

2. Žalovaná, ktorej bola žalobca doručená v súlade s § 116 ods. 2 CSP oznámením na úradnej tabuli súdu, dňom 26.1.2019, sa k žalobe nevyjadrila, v spore zostala nečinná.

3. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti strán, v súlade s § 180 CSP. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, predložených stranou žalobcu. Zistil z nich nasledovný skutkový a právny stav veci.

5. Predchodca žalobcu - spoločnosť Home Credit Slovakia a žalovaná uzavreli dňa 13.12.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej bezúčelový úver

v celkovej výške 5 000 € a na druhej strane záväzkov žalovanej splatiť čerpaný úver a náklady s ním spojené, spolu vo výške 10 600,92 € (celková čiastka splatná spotrebiteľom), v pravidelných mesačných splátkach po 160,62 € v počte splátok 66, pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 30,66 %, RPMN vo výške od 35,8 do 37,6 % a priemernej hodnote RPMN vo výške 19,37 %. Zmluva ďalej obsahuje údaj o lehote splatnosti, ktorá mala nastať 66 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Podľa prehľadu čerpania a úhrad žalovaná uhradila z poskytnutého úveru sumu 5 426,53 €. Listom zo dňa 14.12.2015, označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“, žalobca vyzval žalovanú, aby dlžnú sumu vyčíslenú vo výške 4 026,6 € uhradila v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku je zrejмый dátum odoslania tohto podania - 16.12.2015. Vychádzajúc z oznámenia o postúpení čl. 19 predchodca pôvodného žalobcu, veriteľ, zmluvou o postúpení zo dňa 12.9.2012 pohľadávku zo zmluvy o úvere postúpil na pôvodného žalobcu. Z dôvodu zániku pôvodného žalobcu ku dňu 18.10.2016 zlúčením so žalobcom došlo k univerzálnej sukcesii, keď žalobca vstúpil do všetkých práv a povinností svojho predchodcu. V dôsledku tejto zmeny v priebehu sporu vydal súd uznesenie č. k. 8C 87/2016-73- zo dňa 17.3.2017, ktorým rozhodol o pokračovaní v spore s právnym nástupcom pôvodného žalobcu.

6. Vzhľadom na dátum uzavretia úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovanou (13.12.2012) súd na vec aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných k tomuto dátumu.

7. Podľa ust. § 1 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 2 písm. a), b) a d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8. Posudzovaný právny vzťah medzi predchodcom žalobcu a žalovanou je od svojho vzniku zmluvným vzťahom medzi dodávateľom a spotrebiteľom a zmluva, ktorá bola medzi stranami sporu uzatvorená, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy. Táto zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže jej predmetom je poskytnutie úveru, ktorý sa žalovaná zaviazala predchodcovi žalobcu ako veriteľovi v dohodnutých splátkach vrátiť, teda ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Predchodca žalobcu bol v čase uzavretia zmluvy v postavení veriteľa a zároveň dodávateľa, s poukazom na predmet podnikania a žalovaná bola v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní úverovej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (táto okolnosť z pripojenej zmluvy nevyplýva a predchodca žalobcu, či súčasný žalobca opak tohto postavenia žalovanej nepreukázal žiadnymi dôkazmi, resp. ani netvrdil). Tento právny vzťah sa preto spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, príp. zákon o ochrane spotrebiteľa).

9. Keďže súd vyhodnotil zmluvu, z ktorej je žalobný nárok uplatnený, za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá medzi zmluvnými stranami založila vzťah spotrebiteľského charakteru, podrobil zmluvu o úvere preskúmaniu. Vzhľadom k tomu, že v nej absentujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpísané zákonom (č. 129/2010 Z. z.), úver na základe nej poskytnutý, sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

10. V zmluve absentujú tieto základné náležitosti: 1. termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, 2. ročná percentuálna miera nákladov a všetky predpoklady použité pre jej výpočet a 3. výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

11. K absencii náležitosti 1. súd udáva nasledovné. Lehota splatnosti je určená spôsobom „66 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“. Uvedené nemožno považovať za súladné s vyššie citovaným ustanovením. Zmyslom § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, dokedy je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Termín konečnej splatnosti úveru mal byť preto riadne vymedzený konkrétnym dňom, mesiacom a rokom, teda konkrétnym dátumom, do ktorého mal byť najneskôr úver splatený.

12. K absencii náležitosti 2. súd udáva, že zmluva obsahuje jednak údaj RPMN, ktorý je neurčitý, keď ho vymedzuje v rozpätí od 35,8 do 37,6 % a jednak neobsahuje predpoklady použité pre jeho výpočet, pretože zo zmluvy nevyplýva, z akých údajov veriteľ pri jeho výpočte vychádzal. Vymedzenie týchto predpokladov podľa názoru súdu predstavuje podstatný údaj pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti poskytnutého úveru. Uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN vyplýva aj z transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. 4. 2008, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: "Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery". V tomto smere súd poukazuje aj na závery aplikačnej praxe, napríklad rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

13. Zmluva ďalej neobsahuje ani náležitosť podľa písmena k). Uvádza sa v nej len výška mesačnej splátky určená sumou 160,62 € bez bližšej špecifikácie, teda bez toho, aby zmluva obsahovala údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, je potrebné tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti považuje súd za podstatné poukázať na tú skutočnosť, že zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru prehľadne vymedzuje povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Poskytnutý úver sa preto v danom prípade považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd zdôrazňuje, že predmetný úver bol spotrebiteľovi poskytnutý dodávateľom a teda spotrebiteľ legitímne očakával, že dodávateľ bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nemu s odbornou starostlivosťou tak, ako mu to ukladá zákon. Spotrebiteľ v zásade uzatvára úverovú zmluvu s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré dodávateľ pripraví v písomnej podobe a predloží spotrebiteľovi na podpis. V tomto smere legitímne očakávania spotrebiteľa neboli naplnené. Dodávateľ ako odborník musel vedieť o obsahových náležitostiach úverovej zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

14. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov (potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR), v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov. V zmysle zmlúv, ktoré nečlenia splátky na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, má spotrebiteľ plniť úver v jednotlivých splátkach, ale od samotného počiatku nevie, koľko má hradiť na istinu úveru a koľko má hradiť na odplatu veriteľa - úroky úveru a poplatky úveru. Veriteľ to od samého začiatku veľmi dobre vie a má o tom vedomosť, ale takúto informáciu spotrebiteľovi neposkytuje. Je to teda veriteľ, kto svojvoľne a nekontrolovateľne priraduje splátky spotrebiteľa a určuje, aká časť sa použije na splátky istiny a aká na splátky odmeny veriteľa (úrokov a poplatkov), pričom spotrebiteľ nemá žiadnu moc skontrolovať, podľa akého kľúča toto veriteľ robí. Nakoľko veriteľ má vedomosť o tom, ako chce priradovať jednotlivé splátky k úroku a ako k istine od počiatku a vo svojich zmluvách

túto skutočnosť spotrebiteľom neoznamuje, možno hovoriť aj o nekalej obchodnej praktike v zmysle § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého "obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná", v spojení s § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa a ust. § 8 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorých za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé opomenutie konania, za ktoré sa tiež považuje "ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal". Takáto nekalá obchodná praktika veriteľov a neprijateľná obchodná podmienka spočíva v tom, že spotrebiteľovi sú predložené na podpis zmluvy, v ktorých absolútne nie je uvedené, v akej výške bude mesačne spotrebiteľ hradiť úroky úverov ako odmenu veriteľa a v akom pomere bude splácať istinu úveru, pričom informácia o splácaní odmeny je jedna z najpodstatnejších informácií v zmluve vôbec. Veriteľom nerobí problém túto informáciu do zmlúv včleniť, avšak veritelia túto informáciu do zmlúv zámerne nekladajú a skrývajú ju. Keďže toto rozdelenie neurčuje spotrebiteľ a ani nie je o spôsobe tohto pomeru informovaný pred uzavretím zmluvy a ani v zmluve samotnej, takouto obchodnou praktikou veriteľov je spôsobovaná značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyše, v prípadoch, kedy v zmluvách o spotrebiteľských úveroch nie sú uvedené informácie o splátkach v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov, je namieste aplikovať ustanovenie § 566 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého podľa odseku 2 "pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak", kedy súd zostatky, na ktoré si veritelia nárokujú, musí posúdiť z hľadiska toho, či sú v súlade s touto zákonnou normou.

15. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/409/2015-72 zo dňa 11.05.2016 v obdobnej veci ako je prejednávaná, v ktorého odôvodnení súd druhej inštancie uviedol, že „považuje za správny názor súdu prvého stupňa, že z citovaného ustanovenia vyplýva, že nestačí uvedenie celkovej výšky splátky, ale toto musí obsahovať rozčlenenie jednotlivých čiastok - istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto informácia je významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, respektíve aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.“ Obdobne uviedol Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 10Co/375/2016-119 zo dňa 13.09.2017, kde uviedol, že „odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 23.02.2011 neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že pre záver o tom, že poskytnutý úver sa v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, stačí nesplnenie čo i len jednej zákonom stanovenej podmienky v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona, nebolo ďalej potrebné skúmať a vyhodnocovať, či v zmluve absentuje aj ďalšia obligatórna náležitosť, odvolací súd sa preto z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania nezaoberal otázkou, či v zmluve absentuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i), ako konštatoval súd prvej inštancie.“

16. K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 pod zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere súd nevytýkal len absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj neuvedenie údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a neuvedenie správnej RPMN, ktoré sú ako náležitosti zmluvy o úvere upravené nielen v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale aj v smernici 2008/48, pričom článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Neuvedenie údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a neuvedenie správnej RPMN môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, preto aj v zmysle výkladu článku 23 smernice 2008/48, sa táto zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez úrokov a poplatkov. Zároveň je súd toho názoru, že zákon o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) jednoznačne určuje náležitosti

zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade absencie čo i len jednej z náležitostí, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

17. V súvislosti s vyššie uvedeným odkazuje súd tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/262/2016-49 zo dňa 31.10.2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že „v danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. 29. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. ... 32. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalovaného na Smernicu, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval okresný súd, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.“ Súd ešte dodáva, že pre posúdenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je (pre absenciu prechodných ustanovení k zmene úpravy) potrebné aplikovať ustanovenia zákona účinné v čase uzatvorenia zmluvy. Súd pritom odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/294/2017-85 zo dňa 23.04.2018, v ktorom odvolací súd vyjadril názor, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje, že „na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so Smernicou je potrebné ZoSÚ novelizovať zosúladiť s textom Smernice, inak by bola porušená zásada právnej istoty (výkladom contra legem). Následkom citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ je nová legislatívna zmena od 1.5.2018 (vykonaná novelou zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení zákon o bankách), kde sa uvádza, že vzhľadom na toto rozhodnutie sa upravuje náležitosť zmluvy tak, že sa nahrádza rozčlenenie pojmom frekvencia. Je teda evidentné, že zákonodarca pristúpil k legislatívnej zmene a súd nemôže vykladať sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch rovnako v prípade dvoch rôznych znení zákona len z dôvodu, aby vyhovel požiadavke žalobcu. Požadovaný výklad sporného ustanovenia bude možný pri posudzovaní zmlúv uzavretých po účinnosti spomenutej novely (aby neodporoval princípu zákazu retroaktivity).“

18. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co 10/2019 zo dňa 30.4.2019, ktorý sa tiež podrobne zaoberal namietnutým záverom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu vyslovenej absencie obligatórnej obsahovej náležitosti vyžadovanej v zmluve v zmysle § 9 ods. 2 písm.k / zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd dospel k záveru, že výsledok vykonaného ex offo prieskumu zmluvy o úvere, z ktorej žalobca nárok uplatnil, jednoznačne preukazuje, že zmluva neobsahovala obligatórnu náležitosť vymedzenú v § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. rozčlenenie aká časť zaplatenej splátky pripadá na istinu, úroky a poplatky, absencia uvedeného údajov vedie ako to správne vyhodnotil aj okresný súd, k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z tohto dôvodu žalobca má nárok iba na sumu poskytnutej a nevrátenej sumy úverovej istiny. V súvislosti s takto vymedzeným predmetom odvolacieho konania disponoval krajský súd v čase svojho rozhodovania vedomosťou o dvoch vecne odlišných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. Chronologicky skorším je rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 128/2006 zo dňa 29.11.2017, neskorším je uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22. februára 2018. S ohľadom na disproporciu v záveroch týchto rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, týkajúcich sa výkladu totožného zákonného textu a (hlavne) pri absencii výslovného vyporiadania sa s existenciou a predovšetkým dôvodmi odklonu od záverov skoršieho/ odlišného rozhodnutia Najvyšším súdom SR (nesprávne je východiskové konštatovanie NS SR obsiahnuté v bodoch 16 a 17 uznesenia sp.zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22. februára 2018, že ide o doposiaľ neriešenú otázku), odvolací súd pri nevyhnutnosti priklonenia sa k niektorému z označených rozhodnutí dovolacieho súdu pristúpil k podrobnému rozboru/ výkladu predmetného slovného spojenia. Dospel k záveru, že právna norma (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch) úplne jednoznačne prezentuje úmysel zákonodarcu, aby obligatórnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy bolo vnútorné rozčlenenie splátky na istinu, úroky a poplatky, dokonca súčet týchto položiek bol len fakultatívny (za splnenia stanovenej podmienky). Tento záver následne potvrdila aj aplikačná prax súdov, vrátane Najvyššieho súdu SR. Jazykový aj logický výklad tohto znenia je jednoznačný a vyplýva aj z dôvodovej správy k predmetnému zákonu.

Dôvodová správa k predmetnému zákonu zdôrazňovala princíp minimálnej harmonizácie pri prevzatí Smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonných právnych predpisov a správnych opatrení v členských štátoch, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, keď predmetná smernica (čl. 15) umožňovala členským štátom možnosť zaviesť aj prísnejšie ustanovenia pre zabezpečenie komplexnej ochrany spotrebiteľov. K zmene predmetného ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. došlo zákonom č. 568/2007 Z.z., a to tak, že znel: "Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov." Zmena teda spočívala v nahradení slova "sumu" slovom "výšku" (bez právnej relevancie k rozoberaným otázkam) a vypustenie požiadavky uviesť súčet platieb (položiek). Z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva požiadavka posilniť postavenie spotrebiteľa, ako aj zvyšovať informovanosť spotrebiteľov. Z toho možno vyvodiť jediný záver, a to, že uvedenou novelou zákonodarca neupustil od požiadavky členenia splátok, vypustil len požiadavku na uvedenie súčtu týchto platieb. Opačný výklad by totiž nesmeroval k posilneniu postavenia spotrebiteľov, naopak, znižoval by rozsah ich informovanosti (absenciu údajov o členení splátok) a nemal by žiadnu oporu v texte dôvodovej správy, kde niet zmienky o zámere vypustiť doteraz nepochybné rozčlenenie ani v samotnom (legislatívno-technickom) prevedení/realizácii novelizácie, keď zákonný text stále (ako pred novelizáciou) odčleňuje splátky istiny od splátok úverov a iných poplatkov. Posledná relevantná novelizácia (zákon č. 129/2010 Z.z.) bola vykonaná zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z.z., ktorá novela s účinnosťou od 01.05.2018 zmenila ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) tak, že aktuálne znie: "Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a frekvenciu splátok, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia". V poslednom označenom prípade (zrušenie zákona č. 258/2001 Z.z. prijatím zákona č. 129/2010 Z.z.) už je zreteľný rozdiel v použítom pojmosloví a nadväzne z logiky vyššie opísaných zmien možno nepochybné vyvodiť, že zákonodarca textom "výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" mienil členenie (každej) splátky spotrebiteľského úveru a termínom (frekvencia splátok) od 1.5.2018 len uvedenie/označenie splatnosti dohodnutých/jednotlivých splátok bez požiadavky ich rozčlenenia na časť zodpovedajúcu istine, úrokom a iným poplatkom. Z aplikovaných výkladových metód teda vyplýva, že až s účinnosťou od 1.5.2018 (§ 25j zákona č. 129/2010 Z.z.) došlo k zmene zákonného predpisu, z ktorej (zmeny) možno preukázať, že vnútorné členenie splátok už nie je zákonnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súdná vec, ako i obidva prípady posudzované Najvyšším súdom SR (odkaz na body tohto odôvodnenia rozhodnutia, kde sa otázka rozoberá) sa však týkajú skutkového a právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 279/2017 Z.z.. Najvyšší súd SR však v druhom z označených rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22. februára 2018 pristúpil k zmene doterajších záverov svojej rozhodovacej činnosti (akceptujúcej požiadavku vnútorného členenia splátok) za nezmenenej právnej úpravy, za ktorej aplikačná prax prijala záver o danosti zákonnej požiadavky vnútorného členenia splátok (zodpovedajúcej aj záveru vyplývajúcejmu z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 Cdo 128/2016 zo dňa 29.11.2017). Odvolací súd tiež pripomenul akceptovaný postulát, v zmysle ktorého je rôzny výklad rovnakých slov v rozpore s princípom právnej istoty. Ústavný súd SR (napríklad Pl. ÚS 6/04) už v opísanej spojitosti konštatoval, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľné. Osobitne od Najvyššieho súdu SR pritom požadovať, aby pri zámere zmeniť svoje skoršie závery venoval zvýšenú pozornosť vypracovaniu dôsledného a presvedčivého odôvodnenia pri vyrovnaní sa so svojou "rozchádzajúcou sa" rozhodovacou činnosťou.

19. Nakoľko v uvedenom spore bolo listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaná vyčerpala sumu úveru 5 000 €, pričom vykonala čiastočné úhrady spolu vo výške 5 426,53 €, pri hodnotení úveru ako bezúročného a bez poplatkov, úver teda preplatila. Súd za tohto stavu žalobe vyhovieť nemohol a celú ju ako nedôvodnú zamietol.

20. Záverom súd udáva, že žalobcu považoval za aktívne legitimovaného. Aktívnu legitimáciu mal za preukázanú oznámením o postúpení a právnu subjektivitu výpisom z Obchodného registra Holandského kráľovstva. Zároveň žalovaná doručenie oznámenia o postúpení a vedomosť o ňom nesporela.

21. O trovách tohto sporu súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, podľa úspechu v spore. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 3 867,93 € (100%). Súd vyhodnotil uplatnený nárok v celom rozsahu za nedôvodný a žalobu zamietol. Úspešnou v spore je teda žalovaná, ktorej vznikol voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov tohto sporu v rozsahu 100 %.

Vychádzajúc z obsahu spisu je jednoznačné, že žalovanej v tomto spore žiadne trovy nevznikli, preto jej súd ich náhradu nepriznal, rozhodujúc zároveň v súlade s článkom 17 CSP, keď takéto rozhodnutie považuje zároveň za hospodárne, bez potreby ďalšieho samostatného rozhodovania o výške náhrady, ktorá by v danom prípade predstavovala 0 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.